

GLAS NARODA.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Štev. 53.

New York, 3. maja 1902.

Leto X

Polom na borzi.

Velike zgube med špekulantmi

William H. Vanderbiltov zet in bivši ravnatelj newyorške centralne železnice, dr. W. Steward Webb, je včeraj skoraj nepoštenim potom proursobil, da so vrednosti raznih delnic na newyorški borzi padle in karakteristični špekulant je postal reven kakor prosjak.

Webb je sodeležnik znanega dvomilijevga podjetja „International Power Co.“, o katerem smo že lani poročali. On je pregovoril manjše špekulante, da se podjetja tudi udeležijo. Nekatere banke so mu dale denar in tako so bili špekulantje povsem mirni, dokler niso včeraj popolnoma banke zahtevale svoj denar. Manjšim špekulantom ni ostalo drugega, nego izročiti svoje delnice, katerih vrednost je takoj za 10 do 50 točk padla. Na borzi je nastala prava panika in špekulantje so zgubili več milijonov dolarjev. Samo tvrdka I. H. Hoadly je izgubila \$3,200,000.

Vsa stvar se bo nadaljevala pri sed. „International Power Co.“ je bilo podjetje dvomilijev vrednosti, kterega so ustanovili nekateri milijonarji. Hoadly je bil predsednik družbe. On je moral špekulante ločiti, kateri so mu tudi slepo sledili. Njemu je pomagal bankar Cyrus Field Judson, kteremu so včeraj naslanjali, da mora \$80,000, kterega je dobil na delnice imenovane družbe pri nekej banki, nemudoma vrniti. Denarja seveda ni imel, radi česar je sklenil 3700 delnic prodati v nadi, da bo toliko za vsa dobil, kolikor od njega zahtevajo. Ko so drugi špekulantje o tem slišali, so se zbal in so hoteli tudi svoje delnice prodati. Tako je nastal polom in delnice, ktere so veljale predvčerajšnjem po \$199 veljale so včeraj le še po \$85.

Toda tudi vrednost drugih delnic je rapidno padla, tako so na primer delnice „Rutland“ železnice padle za 20, „St. Lawrence & Adirondack“ za 30, „Hackensack Meadows“ od 80 na 70 točk itd.

„International Power Co.“ izgubila je \$4,550,000.

Santos Dumont odplul s parnikom v Francijo.

Med potniki parnika „La Savoie“, kteri je odplul minoli četrtak v Francijo, bil je tudi znani srakoplavec Santos Dumont. Pred svojim odhodom v Evropo je izjavil, da v Ameriki ni nihče naročil gradnje srakoplava, vendar mu je pa moge za svoto milijon dolarjev zgraditi srakoplav, s kterim bi zamoglo potovati 100 potnikov čez ocean v Evropo. Potovanje bi trajalo le dva dni. Ker pa podjetnemu srakoplavcu ni nihče dal potrebni milijon dolarjev na razpolago, ni Santos Dumontu preostalo drugega, nego s parnikom „La Savoie“ potovati v Evropo, kamor pa ne bo prišel v dveh dnevih.

Parna pila zgorela.

V Portovej parnej pili v Greenpointu, L. I., Norman Avenue, in Henry St. pričelo je minoli petek po noči ob 11 uri goreti. Vred mnogosa lesa se je ogenj hitro razširil. Škoda znaša \$100,000.

Nevihla v Tennessee.

Nashville, Tenn., 1. maja. Te kom meseca dni obiskal je osrednjega Tennessee že v drugič vihar. Vred isrednega deževja nastale so v raznih krajih povodnji, ktere so razdelele več mostov in poškodovale mnogo poslopj. Pri Tiptonville bila sta usmrtena dva zamorca. Reke so hitro narasle in odplavile več mostov, ktere so jedva po sadnej povodnji sgradili.

Iz delavskih krogov.

Razni štrajki

Pittsburg, Pa., 1. maja. Nad 12 tisoč delavcev, večinoma stavbenih obrti, je danes s delom prenehalo, ker so delodajalci njihove zahteve s osirom na povečanje plače in skrajšanje delavnega časa zavrnilli. Glavna zahteva raznih delavskih organizacij je vpeljava osemurnega dnevnega dela.

Loe McKeesporta se poroča, da so tamošnji tesarji pričeli danes štrajkati. V Sharonu, Pa., so delavci železne obrti pričeli praznovati, radi česar so zaprli tovarne „Sharon Steel Co.“

Unija „Blast Furnace Workers & Smelters of America“ pripisala je trun za jeklo in vsem neodvisnim tovarnam zahtevo, naj podjetniki z dnem 1. junija skrajšajo dnevi delavni čas na osem in deset ur s pr. držanjem doseganje plače.

Cincinnati, Ohio, 1. maja. Člani unije „Electrical Workers“, 300 po številu, so danes sklenili s delom prenehati, ako delodajalci ne skrajšajo dnevnega dela na osem ur in ako ne povisajo dnevnega plača od \$2.66 na \$3.

Cleveland, Ohio, 1. maja. Delavci železne obrti se posvetujejo o štrajku. Oni zahtevajo po 50 ct. na uro in so zavrnili predlog kompromisa, s kterim so jim podjetniki ponudili 47 1/2 centov na uro.

Yungt wn, Ohio, 1. maja. Dva tisoč stavbinskih delavcev pričelo je danes štrajkati, da izposlujejo vpeljavo osemurnega dnevnega dela. Nekateri stavbeniki so za ugodili delavskim zahtevam in podpisali tosedevne pogodbe.

Rochester, N. Y., 1. maja. Nad petsto voznikov premoga, kteri so člani „Team Drivers' Union“, pričelo je praznovati. Štrajkarji zahtevajo povisjanje plače in skrajšanje delavnega časa, v kar pa delodajalci nebejo privolili.

Buffalo, N. Y., 1. maja. Nad 2000 rokodelcev raznih poklicev pričelo je štrajkati. Vsi zahtevajo povečanje plače.

Toronto, Ontario, 1. maja. Nad tisoč siderjev in tesarjev je danes s delom prenehalo.

Paterson, N. J., 1. maja. Električarji in nosilci apna so danes ostavili nova poslopja. Oni zahtevajo povečanje plače in pripoznanje svojih unij. Delavci tukajšnjih pivovar so tudi zapretili s štrajkom in zahtevajo vpeljavo devaturnega dela pri dozdajnji plači.

Plainfield, N. J., 1. maja. Delavci vseh stavbinskih strok so danes pričeli štrajkati. Včeraj večer so predložili delodajalcem svoje zahteve; ker se pa slednji niso za nje smenili, odgovorili so delavci s štrajkom.

Newark, N. J., 1. maja. Kljub temu, da tukajšnji stavbeniki niso hoteli podpisati pogodbe unije svojih delavcev, slednji niso pričeli štrajkati. Bosi so vse unijske delavce odslavili.

Perth Amboy, N. J., 1. maja. Ker jim bos niso hoteli povečati dnevnega plača za 50 centov, so tukajšnji tesarji s delom prenehali. Tudi barvarji in siderji so zahtevali večjo plačo. Slednji so jo dobili.

Bridgeport, Conn., 1. maja. Organizirani stavbinski delavci so danes pričeli štrajkati, ker delodajalci niso hoteli privoliti v njihove zahteve.

Indianapolis, Ind., 1. majnika „Structural Iron Workers“, kteri so dobivali sedaj po 30 ct. na uro, in ki so delali po 9 ur na dan, so danes s jutraj pričeli praznovati, ker jim delodajalci nebejo povečati plačo za 10 ct. na uro in uvesti osemurno dnevno delo.

Cleveland, Ohio, 1. maja. Petsto članov unije „Structural Iron Workers“ je danes zborovalo, bi li bilo umestno povečanje plače potom štrajka izposlovati. Izid zborovanja še ni znan.

St. Paul, Minn., 1. maja. Dva tisoč tesarjev in jednako število drugih stavbinskih delavcev pričelo je danes štrajkati, ker jim podjetniki niso hoteli povečati plačo. Bosi so zahtevali, naj podpisajo delavci pogodbo za dobo dveh let, valed ktere bi bili bos opravičeni tudi neunijske delavce jemati v službo, kar pa sledoji niso storili.

Ugodili zahtevam livarjev.

Zahtevam newyorških livarjev, kteri so zahtevali devaturno dnevno delo, ugodilo je 40 tvrdk, pri kterih dela 2000 mož. Tvrdke so sklenile s livarji pogodbo za leto dni.

Delo za „mirovne apostelje“.

„Mirovni apostelji“ in njihov general Mark Hanna se bodo v kratkem zopet sešli, da se posvetujejo o p. rožilu zastopnikov posestnikov rorov in onih premogarjev, kteri so obravnavali o delavskih zadevah. Zborovanje bo brezdomno le malo časa trajalo, kajti posestniki rorov o koncessijah s svojimi delavci nebejo ničesar vedeti, radi česar bo najbrže prišlo do štrajka.

Deputyji streljali na štrajkarje.

Passaic, N. J., 1. maja. Vred štrajka barvarjev svile prišlo je danes v Ledo do večjih nemirov, v kterih so deputy šerifi na štrajkarje streljali in pri tem ranili neko žensko na roki. Poslovodja Shoemaker je našel v Röttgerjevej barvarni štrajkarja Fred Behneja, kterega je po kratkem prepriu zapodil na ulico. Vred tega so hoteli štrajkarji poslovodjo pretepati, toda deputy šerifi so jih prepodili, na kar so bežali v Behnejevo stanovanje. Ko so hoteli slednje ostaviti, pričeli so deputyji na nje streljati in so pri tem ranili Behnejevo soprogo, ktera je imela dete v naročju. Behneja, Belasina in Pasquale so kasneje aretirali.

O štrajku tkalcev v južni Carolini.

Columbia, S. C., 1. maja. Štrajk in primorano praznovanje delavcev tkalnic v Horse Creek Valley, S. C., in Augusta, Ga., bo kmalu končano. Danes je zboroval odbor delavcev z onim delodajalcem in pričakovali je najbolje vabehe.

Zahtevajo osemurno dnevno delo.

Pittsburg, Pa., 1. maja. Unija delavcev raznih topilnic nasnanja, da bo de s 1 junijem zahtevala splošno vpeljavo osemurnega dnevnega dela pri dozdajnji plači.

Vozniki v Providence praznujejo.

Providence, R. I., 1. maja. Danes s jutraj je 1400 voznikov pričelo praznovati, da na ta način izposlujejo pripoznanje svoje unije in povisjanje plače. V slučaju, da med vozniki in bos niso pride do sporazuma, pridružili se bodo štrajkujočim voznikom tudi nakladalci, da jim tako pripomorajo do smage. Bosi so danes pričeli iskati skabe.

Znamenja štrajka.

Iz raznih znamenj, ktera se v najvešjem času pojavljajo v krogih premogarjev okraja trdega premoga, je sklepati, da nam je pričakovati splošni štrajk. Člani posredovalnega odbora bodo poročilo o preiskovanju nasprotstav delavcev in delodajalcev sprejeli. Toda v najvešjem času se „mirovni apostelji“ senator Mark Hanna temu protivi. Zborovanje se bo de vršilo jutri, 4. maja, in v slučaju, da vseh ne bo ugoden, bodo premogarji gotovo štrajkali.

Konec štrajka premogarjev v Kentucky.

Nashville, Tenn., 1. maja. P. več dni trajajočej konferenci sklenili so posestniki jugoistočnih premogovih rorov države Kentucky s premogarji zopet mir. Sledoji so zadobili večjo plačo, dočim so ostali pogoji minolega leta ostali nespremenjeni.

Posledice štrajka.

Rochester, N. Y., 1. maja. Nad 500 voznikov unije štev. 201 pričelo je danes praznovati, ker se na njihove ozire nihče ne osira.

Rochester, N. Y., 2. maja. Dasiravno tukajšnji vozniki premoga danes še le drugi dan štrajkajo, je že opažati posledice štrajka. Tovarnam pomaukuje premog in večtevarn bo de moralo že danes s delom prenehati. Velika tovarna optičnega orodja na St. Paul Street je že včeraj prenehala poslovati, valed česar mora tudi 700 delavcev počivati. Tudi promet polične železnice so danes deloma ustavili, ker ima družba le še majhno zalogo premoga.

Proti trustu za meso.

Chicago, Ill., 2. maja. Obtožbo za takozvano zaporno povelje proti trustu za meso, je danes državni pravdnik Bethea izdelal in je bo de v kratkem pripisal sodišču. Spi je skrbno in vestno sestavljen. V obtožbi se posebno povdarja, da s večje mesarske tvrdke ustanovile trust, da zamorejo določiti ceno mesu in zadobiti ceneji razsv pri železniških družbah, nego drugodružbe, ktere niso v trustu združena.

Da je toliko časa preteklo pred de je bila obtožnica gotova, je temu vzrok važnost stvari, vendar pa ljudje, kterim je trustova mogočnost znana, vedó in so prepričani, da se za tustom skriva „višja“ politika. Pravnik Bethea se boji, kajti tudi on je odvisen od trusta in radi tega bo de v ponedeljek potoval v Washington, da tam vse potrebno za svoje koristi vredi. Dasiravno je za obtožnico potreboval toliko časa, slednja sestoji le iz šestih strani.

Nashville, Tenn., 2. maja. Tukajšnje ljudstvo je še vedno izročno na milost in nemilost trustu za meso, kajti trustijani za agitacijo in protovoljne postaje, bore malo zmenijo. Prodaja mesa se je za trditilo prodajalcev za 30 odstotkov pomaujšala, dočim se toliko več rib prodá. Ljudstvo je povsodi vatanovilo takozvana konzumna društva, ktera kupujejo glavno živino direktno od farmerjev. Na ta način jim je mogoče meso izredno ceno prodajati. Tudi tukaj je moralo mnogo prodajalcev mesa s poslovanjem prenehati in zapreti svoje prodajalnice.

Chicago, Ill., 2. maja. Zastopniki trusta za meso so danes izjavili, da bo de moral trust tretjino svojih delavcev, kach 12 000 mož odslaviti — baje radi slabega poslovanja.

Indianapolis, Ind., 2. maja. Zastopniki tukajšnjih trgovšč za živino, so naznanili posestnikom živine, naj slednji v nadalje ne pošiljajo več živino semkaj, ker valed matje porabe mesa, bi se nabralo preveč živine, kar pomenja padanje cene.

Samomor radi obljube.

Posestnik restavranta štev. 631, 3 Ave. v New Yorku, 31letni W. Schluckebier se je dne 1. maja ustrelil. Pred par tedni umrla mu je mati, kterej je moral na smrtnej postelji obljubiti, da se ne bo de poročil s svojim dekletom, kterega mati ni ljubila. Od onega časa nadalje bil vedno otošen.

Žrtve poklica.

Strašna smrt.

Včeraj v petek padla je železna blagajna, ktera je bila težka pet ton, iz 10 nadstropja „Queen“ poslopja št. 67. William St. v New Yorku na ulico. Na blagajni, ktero so s strojem vlekli navzgor, da je sk. zi okno namestijo v namenjen sobo, stala sta dva delavca, kteri sta bila valed padca iz visočine, na mestu usmrtena: bila sta službenika „Hall Safe Co.“, 27letni Francis Drum in 35letni Paul Weisenberger.

Blagajna je bila last odvotnika E. M. Sennenberga, kteri se je preselil iz osmega v petnajsto nadstropje.

S premiščenjem blagajne bavilo se je pet delavcev. Dva sta bila pri električnem vzdigovalnem stroju na William St., jeden je bil v sedemnajstem nadstropju, da je ravnal vrvi, dočim sta imenovana delavca stala na blagajni, ki je visela visoko nad ulico in je z nogami odriovala od zidu, da se sledoji tako ne poškoduje.

Do desetega nadstropja šlo je vse v redu, toda tukaj je sid izbočen. Delavca nista zamogla dovolj hitro svojim tovarišem na ulici javiti, kaj stroj vstavijo, radi česar so se vrvi utrgale in blagajna ter oba nesrečnika so p. dli na ulico.

Drzni tatovi.

Dne 1. majnika s jutraj obiskali so roparji prodajalico zlatarjev Meiner & Schuette štev. 709 na 8. Avenue, Manhattan Borough, v New Yorku.

V prodajalnico sta namreč prišla dva m. zka, ktera sta izjavila, da sta električarja, in da morata po ločiti električno žico skozi okno za razsvetljavo prvega nadstropja. Z delom v izloženem oknu sta v pol uri končala in pri tem privezala na žico škati, v kterih so bili dragocenosti v oknu razstavljene. Na to sta se poslovila in odšla. Toda kmalu potem je prodajalnik nekaj zašumelo in ko se je kujigovodja ozrl proti oknu, je opazil, da so dragocenosti zginole. Ko je hitel po policijo, opazil je na stopnicah, ki vodijo v klet, jednega električarjev, kterega je držal, dokler ni prišel policaj. Pri njem so našli ukradene stvari. Lepovi so napravili na stropu kleti veliko odprtino, skozi ktero so poteguli ukradene stvari. Vjeti tat se menuje Richard R. Hawk.

Koliko žita sne pet krav.

Na naslovno vprašanje samore najbolje odgovoriti farmer G. Glose iz Astorie, L. I., ali bolje, njegovih pet krav. Ni govora, da farmer H. Kronberg, je danes Glose t. k. šil pri sodišču v Long Island City, na plačilo odškodnine v znesku 250 dolarjev in trdi, da so mu sosedove krave, pet po številu, v jednej sa mej noči pojedle žito na 2 1/2 oralih velikih njivi. Glose je temu ugovarjal, radi česar je sodnik obravnavo preložil, da zasliši svedence, kteri vedó, koliko žita zamore pet krav snesti v jednej noči.

Odtrgalo mu je obe nogi.

Mt. Vernon, N. Y., 1. maja. Osemnajstletni Frank McKay iz Manchester, New Hampshire, kteri je skušal priti brezplačno s vlakom iz New Yorka v svojo domovino, padel je včeraj po noči raz vlak blizo postaje Harrison. Koleasa so mu odrezala obe nogi. Nesrečnej je trpel take bolečine, da je skušal priti uasaj na tir, da ga povzi bližajoči se ekspresni vlak. Vendar so ga pa pravčasno našli in odvedli v bolnico v New Rochelle, kjer upajo, da bo de ostal pri življenju.

Trust proti trustu.

Denver, Colo., 2. maja. V tukajšnjem mestu niso včeraj nijedne glave živine prodali. Posredovalci nakupa so svojim kupcem brsojavili, naj v nadalje ne dovedó na tukajšnji trg niti goveje živine, niti prešidov in ovac.

Tudi v ostalih mestih morali so posredovalci tako postopati, ker je nakupovanje živine skoraj popolnoma prestalo. Na tisoče živine je na potu na ratna trgovišča, tako, da se bo de razpošiljanja še le drugi teden zamoglo vstaviti. Posredovalci prodaje in posestniki čed so izjavili, da so v to prisiljeni, ako se hočejo obraniti nadaljnemu padanju cene živine. Vled podražitve mesa je tudi prodaja vedno manjša.

Vedno manja poraba mesa.

Chicago, Ill., 1. maja. Tukajšnji „Record Herald“ objavlja, da je bil včerajšnji nakup glavne živine manjši, nego li kedaj poprej v tem letu.

Tukajšnji razpošiljalci mesa so priznali, da se je poraba govejega mesa, odkar se je pričela agitacija proti trustu, zmanjšala za 37 1/2 odstotkov. V tukajšnje klavnice prišlo je danes le 6000 glav živine, dočim so isti dan minolega tedna poklali 17 731 glav živine.

Otvoritev svetovne razstave preložena.

St. Louis, Mo., 1. maja. Ravnateljstvo svetovne razstave potrdilo je predlog poslovnega odbora, vled kterega se bo de razstava vršila v letu 1904. Ravnateljstvo je sklepu obvestilo washingtonsko vlado. Vzrokom preložitve navaja ravnateljstvo, da bi bilo umestno z otvoritvijo še leto dni čakati, da se tako države, ktere se razstave udeležijo, zamorejo bolje pripraviti.

Washington, 2. maja. Zastopnik C. Krell, države Missouri predlagal je danes, naj vlada potrdi predlog, da se razstava še le v l. 1904. vrši. Otvoritev vršila se bo de dne 1. maja 1904, dasiravno bodo vladno podopje že dne 30. aprila 1903 odprli. Predlog je zbornica sprejela.

Istodobno vršilo se je posvetovanje o predlogu gledé ustanovitve diplomatičnih zastopstev v republiki Cubi. Zbornica je določila stedebo plačo zastopnikom na Cubi: Poslanik letnih \$10,000, prvi in drugi tajnik poslaništva \$2000, zbiroma \$1500; generalni konzul v Havani \$5000 in konzul v Havani, Cienfuegos in Santiago po \$3000 stne plače.

Trajno delo.

Spomled je tukaj, čas, v kterem se povsod g. blje in dela, ter zdravi in močni delavci zahtevajo, kteri s svojo zlatavstjo dokazujejo, da so sposobni za vsako delo. Samo ti delavci računajo lahko na to, da dobijo dobro plačano delo in tako sebe in družino prekrbijo. Vanki, kteri ima dobro službo ali delo, gleda gotovo tudi na to, da ga ne izgubi, in to prepreči s tem, da pazi na svoje zdravje, ker ako mišice, živci in um oslabé, postane človek za vsako delo nesposoben in delo gotovo zgubi. Da se to ne zgodi, je najbolj pametno piti Trinerjevo grenko vino, ktero je izvrstno sredstvo, da obdrži človeka zdravega in čilega na duhu in teleanu, zdravem, dobrem spanju in prisieli prebavne organe k t. č. demu delovanju. To vino je popolnoma naravno s zravilo, ker obstoji iz čisto naravnega vina in sokov gorških zelšč, samo pazi se mora, da se vedno res pravo Trinerjevo kupi. Dobi se v lekarnah in pri izdelovaltelju Jos. Triner, 799 S. Ashland Avenue, Chicago, Ill.

Narobujte se in pripoznažite GLAS NARODA.

Jugoslovanska Katoliška Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: JOHN HABJAN, Box 303, Ely, Minnesota;
Podpredsednik: JOHN GLOBOKAR, Box 371, Ely, Minn.;
I. tajnik: JOSEF AGNIĆ, Box 266, Ely, Minnesota;
II. „ JOHN LOVŠIN, Box 291, Ely, Minnesota;
Blagajnik: IVAN GOVŽE, Box 105, Ely, Minnesota;

NADZORNIKI:

IVAN PAKIĆ, Box 278, Ely, Minn.;
 MIKE ZUNIĆ, 481-7th St., Calumet, Mich.;
 JOSIP GORIŠEK, 5136 Ruby St., Pittsburg, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOHN KERŽIŠNIK, predsednik, Box 188, Federal, Pa.
 JOHN GERM, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.
 FRANK VLAROVČIĆ, 1202 S. 13th St., Omaha, Neb.

Dopisi naj se blagovoljivo pošiljati na I. tajnika: Joe Agnić, Box 266, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem.

Denarne priloge naj se pošljejo blagajniku: Ivan Govže, Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

Evropske in druge vesti.

Shanghai, 30. aprila. Kitajska vlada je danes plačala četrti mesečni znesek vojne odškodnine v znesku 1.820.000 taelov (\$1.202.000). Skupni znesek kitajske vojne odškodnine znaša 450.000.000 taelov ali \$319.500.000.

Kodanj, 1. maja. Tukajšnjem časopisu „Politiken“ se iz Rusije brzojavlja, da so v vseh pokrajinah med Moskvo in Vladimirom nastali delavski nemiri. Prišlo je do raznih bojov med delavstvom in vojaštvom, v katerih je bilo mnogo ljudi usmrtenih in ranjenih. Polk ulancev, kterega je vodil polkovnik Morosov proti izgrednikom, ni hotel izvršiti ukazov.

Petrograd, 1. maja. Vesti, da se kmotje požgali glasoviti grad Romona, ki je last vojvode Aleksandra Oldenburškega v voroneškeje guberniji, se uradoma potrjujejo. Vojvoda je tist časa v sestre, ve li ke vojvodinje Olge.

Rim, 1. maja. Prvi majnik minul je do sedaj po vsaj Italiji mirno. V Rimu vršil se je ljudski shod, kterega se je vdeležilo 15.000 oseb. Kalkutta, Indija, 1. maja. Orkan je razdejal mesto Daoca in vsa manja mesta ter vsa okolice. Štiri tisoč šestdeset oseb je usmrtenih. Seter je popolnoma uničena (Daoca je mesto v pokrajini Bengalkeje ob reki Burhaganga. Mesto ima 80.000 prebivalcev.)

Bern, Švica, 1. maja. Znanu in priljubljeno letovišče v burnškem kantonu, Gurnigelbad je v minolejši noči ogorelo. Ostala je le še cerkev. Ponarečil ni nihče. Ker se sezona še ni pričela, so bili hoteli še zaprti.

Berolin, 1. maja. Tukajšnji delavci so pripravili v proslavo prvega majnika šest ljudskih shodov v prid vpeljave osmurnega dnevnega dela. Niti tukaj, niti v drugih mestih Nemčije, ni prišlo do nemirov.

Paris, 1. maja. Prvi majnik je tu kaj minul zelo mirno; le malo delavcev je praznovalo. Tudi iz ostalih krajev Francije se ne poroča o nemirih ali demonstracijah.

Bruselj, 1. maja. Po vsaj Belgiji je vladal mir.

London, 1. maja. Razni nekretni zdeležni zastavami okrašenih hiš, ni bilo v Angliji nikjer opasit demonstracij povodom prvega majnika.

Kodanj, 1. maja. V kodanjkeje prosti luki zaposleni organiziran delavci, so danes pričeli štrajkati da tako pripomorejo pobreznim delavcem in mornarjem, kteri nebeje več delati na ladijah „Steamship Owners Federation“ do zmag-Pobrezni delavci in mornarji vsel danskih priistanišč izimši mesta Esbjerg, štrajkajo. Tukaj so slednji pričeli štrajkati dne 15. aprila in dva dni kasneje so se jim pridružili tudi služabniki največje danke parobrodne družbe. Število štrajkarjev znaša osem tisoč mož. Švedski pobrezni delavci soč stvujejo s svojimi danskimi tovarni in se branijo isklati blago, ktero pride iz danskih luk.

Istra. V Istri, ktera ima 300.000 prebivalcev, je 17.000 otrok godnih za šolo, ki pa ne zahajajo v nobeno šolo, ker je nimajo. Deželni šolski svet je bil sicer sklenil svoj čas, da odpre vsako leto po 3 nove hrvatske šole. To je sveda jako malo v primeri številom otrok, neobiskujočih šole. Toda dež. odbor zahteva, da morajo biti take Slovenom namenjene šole ali laške ali pa vsaj laščina mora biti obvezni učni predmet. Dež. šolski svet ni mogel ugoditi taki zahtevi, zato pa je sklenil dež. odbor pritožbo na ministerstvo za uk in bogobastje.

Vesti. — Dvorni operni pevec Slovenec Pogačnik-Naval se je od-povedal, ker so mu dali v operi „Z dovka“ postransko vlogo mesto glavne. — 26 profesorjev tehnične visoke šole v Hanovru je protestiralo proti državni vladi radi izgona avstrijskih dijakov s pruskih visokih šol. — Boris Sarafov, vodja macedonskega gibanja, je umrl nagloma, baje usilne smrti. — Nadvojvoda Fran Ferdinand obišče baje v kratkem oficijelno italijanski dvor. Malo verjetno! — Pri Meki so napadli roparji romarski vlak, ter umorili mnogo romarjev. — Meseca junija pride v Pulj laška eskadra, kteri bo zapovedoval admiral Magoaghi. Iz Pulja pojde k avdijski na Dunaj. — Šolski nadzornik v Neutri je dal zapleniti slovaške šolske knjige ter jih sežgati. Nov vitežki čin Ogrov! — Za obisk predsednika Lombeta je votalir mestni zastop v Petrogradu 80.000 rubljev. — V Opatici je bilo navzoh dne 9. aprila gostov 2016. Od 1. sept. dalje do 9. aprila je bilo tam oseb 10.535. Baje pride v kratkem v Opatico za par dnij laška kraljica-vdova Margerita.

200letnica časnikarstva. Dne 11. marca 1702. je izšel prvi angleški časopis. Zanimivo je pri tej priliki zasledovati, kakšno napredovanje je napravilo angleško časopisje, ki je danes sploh na vrhu, v teh 200 letih. Prvi časopis se je imenoval „Daily Courant“. Svój program je naznanil ta časopis v sledečem: Ta Courant bo izšel vsak dan, ter bo prinesel vse važne vesti, kakor hitro pride pošta ter bo omejen na polovico prostora, da prihrani občinstvu vsaj polovico ne-eravnosti, ki jih prinašajo navadni časopisi. In ras je bil časopis iz enega edinega lista, tiskan le na eni strani. „Daily“ je veljal samc en krajcar avstrijskega denarja, toda že leta 1705 se je list tako uredil, da se je dva krajcara mnogo prej izvedelo novice.

Železnica, ki združuje Črno morje z Adrijo. V Rusiji se bavijo z načrtom, zverati radi lažje kupčije z črno morje z Adrijo. Črta bi šla iz bulgarskega zaliva Varua po železnici Varua-Pievna-S fia do bolgarsko-srbske meje, potem čez Ristovac do črte Sibeve-Saloniki ter bi se priklopila proti oriente družbe Mitrovica-Verisovič. Potem bi krenila po turškem ozemlju po črto Verisovič Prižen, v drinski dolini do črnogorske meje, po Črni gori čez Sv. Ivan v zaliv Antivari.

Narodne oporoke pri Čehih. Vdova pred kratkim umrlega bivšega ministra dr. Kaizla ustanovila je, kakor poročajo časniška poročila, lepo ustanovo na češkem vsučilišču v Pragi. Namenjena je mladim možem, ki se hočejo po dovršenih vsučiliških študijah še nadalje izobraževati na kakem tujem vsučilišču. Slavna pisateljica Karolina Svetá sp rodila je svojo sapsučino samo narodnim namenom, zlasti za ustanovitev višjih izobraževalnih deklških zavodov. Na tak način je nastala v Bruu „Veana“, ki je prvi vzoren deklški zavod v Avstriji. Znan radikalec poslanec dr. Vašary namenil je pa vse svoje premoženje društvom za obrambo narodne posesti nasproti Nemcem. Zapustil je okoli 400.000 K. Skoro vsak teden čitamo v čeških časopisih, da celo pripripostni ljudje na smrtni posteli sporočijo kak, četudi mal znesek „Šolski Matici“, ki ima ednak namen, kakor naša družba sv. Cirila in Metoda. Tako naši slovanaki bratje na Čskem se po svoji smrti zapuščajo zgovorna pri-čevala svoje velike narodne požrtvovalnosti. Nam Slovencev naši nasprotniki delajo pri vsakem prizadevanju za ustanovitev kakršnegakoli izobraževališča vse mogoče ovire, ker vedo, da kot neobrabljeni ostanemo večni hlapci in dninarji. Če se ne opremo na lastno moč, moramo v takih razmerah smiraj zaostajati. Ravno zatagadelj bilo bi pa lepo znamenje ne le narodnega ampak tudi človekoljubnega mišljenja med Slovenci, ako bi slovenski listi mogli pogosteje poročati o ednakih narodnih darovih med živimi in o — narodnih oporokah.

Zlate v Rusiji. V okraju Nerčinska v Rusiji so zasledili bogate zlate žile. Preračunjeno je, da se bode iz teh zakladov dobilo okoli 100.000 pudov čistega zlata.

Pariški navihanci. Pred velikonočnimi prazniki je nadzoroval v Parizu tajni policist sejmišče avstrijskega mesa. Ravnokar zapazi, kako se snbe sumljiva trojica okoli nekoga mesarja, in kakor bi trenil, izmakne jeden postopačev svinjsko glavo, ter je brz porine svojemu drugu nazaj in ta dalje, da je takoj izginila. Policist pristopi k mesarju, ter mu pošepče v uho: „Okradli so Vas! Jaz sem tajni policaj ter Vam bom takoj privedel tatu, le z menoj bodede potem šli na policijo in pričali.“ Eden tatov pa potegne brz mesarja na stran ter mu reče: „To ni policist, temuč slepar. Prenotiti Vas hoče, da bi zapustil svoj prostor, ter bi istega potem on s svojimi sodrugi izropal.“ Lu mesar res verjame, sgrabi policista za vrat ter vpija: „Lump! Okraستي me hoteli! Pa t Vam bo slabo izteklo! Marš na policijo!“ Nič ni pomagalo izgovarjanje. Mesar še naprosi „postrežljivog“ gospoda, naj pazi med časom na njegov prostor. Ko se je prevrtni mož vrnil, je našel sev. da svojo izlogo izpraznjeno.

Chas. Božič, posestnik St. Charles Hotela, East Pittsburg, Pa.

Math. Grahek, 1201-1203 Cor. Mesa in Santa Fee Ave., PUEBLO, COLORADO.

Vabilo na PLESNO VESELICO, katero priredi slov. podp. društvo sv. Alojzija št. 19 J S K J. v soboto dne 17. maja 1902 v Excelsior dvorani S. Schwartz, Cor. 10th Ave. & Wine St., LORAIN, OHIO. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 25 ct., društva z društvenimi znamenji so prosti. K obilni udeležbi vabi ODBOR.

KJE JE? Frank Gorišček, doma iz Vrhpolja pri Starem trgu, pred dvema leti je bil v Coloradu, ako kdo rojakov ve za njegov naslov, naj ga blagovolji naznaniti: John Beličič, Box 141, Steelton, Pa.

KJE JE? Peter Bogataj, pred tremi tedni je bil v Treliste in sva skupaj delala, a odšel je ter preje nič povedal o tem. Ako kdo rojakov ve za njegov naslov, naj ga blagovolji naznaniti: Jurij Previč, P. O. Box 12, Treliste, Allegheny Co., Pa. [4mj]

POSESTVO NA PRODAJ. Hiša s tremi sobami, lepo okolt zasajeno s mladim drevjem in oras zemlje je na prodaj. Pripravno je za 6 boardarjev. Cena je \$800. Tu v okolici so pre-mogokopi, v kterih se vedno dobro dela. Prodaj zato, ker mi je mož pobegnul in se nemorem sama ukvarjati s otroci ter boarderji. Več pové: (10mj) Marija Kodrič, P. O. B x 136, Imperial, Pa.

OPOMIN. Vse one rojake, ki so mi ostali na dolgu za hrano in se še po dva do tri leta ne sremenjo za plačilo, opominjam tem potom, da jih boden s imeni priobčil v listih, ako nistoré svoje dolžnosti. (3mj) John Germ, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.

Parnik
KRONPRINZ WILHELM
 odpluje iz New Yorka
v torek dne 6. maja ob 8. uri.
 Pljuje samo 6 dni.
 Parobrodne listke je dobiti pri: Frank Sakser, 109 Greenwich Street, New York.

DRUŠTVO SV. TROJICE,
 št. 82 N. H. Z.,
 v PUEBLO, COLO.,
 ima svoje redne seje vsako nedeljo po 15. dnevu v mesecu.
 Odborniki: Anton Pleše, predsednik; D. nielj Badatovič, podpredsednik; Marko M. Stepan, I. tajnik; Marko Relič, II. tajnik; Martin Geršič, blagajnik; John Platt, predsednik bolniškega odbora, stanuje 1219 South Santa Fé Avenue, Pueblo, Colo.

Marsikom je znano, da se velikotvarne Weetinghouse Works nahajajo v East Pittsburgu, Pa., tam pa ima podpisani lepo urejeni

St. Charles Hotel,
 v kterem toči izvrstno pivo, vino in whiskey, kakor tudi prodaja fine domače in importirane smotke. Ako kdo v ta kraj pride, naj me obišče.
 Chas. Božič, posestnik St. Charles Hotela, East Pittsburg, Pa.
 Podpisani naznanjam, da sem na Ely, Minn., otvoril svoj

saloon
 v kterem vedno točim izvrstno pivo, fina vina in whiskey, prodajam tudi domače in importirane smotke.
 Dalje naznanjam rojakom, da pošiljam denarje v staro domovino in sem v zvezi z g. Fr. Sakserjem v New Yorku; rojake tudi rad postrežem v družih zadevah glede voznjih listkov, posebno ako kdo želi koga sem vzeti, ali potuje v staro domovino. Z veleštovanjem
 Ivan Govže, saloonar.

Math. Grahek,
 1201-1203 Cor. Mesa in Santa Fee Ave., PUEBLO, COLORADO.
 priporoča slovenskemu in hrvatskemu občinstvu svojo veliko zalogo možkih oblek in obval vsake vrste, kakor tudi svojo bogato zalogo

grocerijskega blaga
 in železnice; v zalogi ima tudi Trinerjevo grenko vino.
 Pošiljam denarje v staro domovino najceneje in najhitreje ter sem v zvezi z gosp. Fr. Sakserjem v New Yorku.
 Za obilen obisk se priporoča
MATH. GRAHEK, lastnik

MATIJA POGORELC,
 PRODAJALEC
 sr, veričic, ubanov in druge slatnine.
Bogata zaloga raznih knjig.
 Cenik knjig pošiljam poštine prost. Pilité po-nji!
 V svoji zalogi mam tudi
Fin pisмени papir z navedenimi okraski v narodnih barvah.
 CENA:
 V kuverti ducat kuvert in papirja... \$0.15
 V škatli z ducata... \$0.35 0.60 0.75
 Opomba. Vse zlate ure so z dvojnimi pokrovmi. Kolosovje pri naštetih urah je Elgita ali Waltham, kakorinega kuverti. Blago pošiljam po Express C. O. D.
VSER MOJE BLAGO JE GARANTIRANO!
 Naslov v naročbo knjig je napraviti:
M. POGORELC,
 Box 226, P. O. Wakefield, Mich.

Math. Pogorelc,
 Care of B. SCHUETTE, 52 State St., Chicago, Ill.

Naravno rudeče vino
 iz Concord grozdja
 galona velja 33 ct, ako se kupi sod od 50 gal.
 To vino je povsem naravno in ni ponarejeno ali zbrozgan.
 Uzorce pošiljam na zahtevo. Moj naslov je:
ADAM BECKER,
 440 Greenwich St., New York.

Frank Gule,
 177 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y.,
 priporoča rojakom svoj
HOTEL FLORENCE,
 v kterem vedno toči sveže ameriško in plzensko pivo, najboljša domača kakor tudi importirana vina, izvrstne smotke največjih tovarn. Nadalje ima na razpolago jako lepo
KEGLJIŠČE.
 Za obilen obisk se priporoča
FRANK GULE.
 Naravna kalifornijska
vina na prodaj.
 Dobro črno vino po 50 do 60 ct. galon s prosodo vred.
 Dobro belo vino od 60 do 70 ct. galon s prosodo vred.
 Zvrstna tropavica od \$2 50-\$3.00 galon s prosodo vred.
 Manj nego deset galon naj nihče ne naroča, ker manje količine ne norem razpošiljati. Zajedno s naročilom naj gg. naročniki dopošljejo tenar oziroma Money Order.
 Spoštovanjem:
Nik. Radovich,
 102 Vermont St. San Francisco, Cal.
John Venzel,
 30 King St., Cleveland, O.,
 izdelovalec kranjskih in nemških
HARMONIK
 se priporoča rojakom za izdelovanje in popraviljenje harmonik. Delo napravim na zahtevanje naročnikov. Cene so primerno nizke, a delo trpežno in dobro. Cena trivratnih od \$22 do \$45, plošče so iz najboljšega cinka; izdelujem tudi plošče iz aluminija, nikelja ali medenine, cena trivratnik je od \$45 do \$80. Več in natančno pové.

St. Nicholas Hotel
 Corner Main in Washington Streets, v Memphisu, Tenn.
 Pri meni bode vedno dobiti čedno in ceno stanovanje in hrana, dalje sveže pivo, vino in whiskey kakor tudi fine s m o d k e, vse po nizki ceni. K obilnemu obisku se priporočam Slovencev in Hrvatov s spoštovanjem
BLAŽ TURK.

Listek

Izpoved Laponca.

(Dalje.)

Ko je prišel prvi častnik v moje kajito, ponudil sem mu stol in mu naslanil, da nama hoče potnik nekaj povedati.

Olsen je vsedel in nekako dvomljivo gledal Laponca.

Sledijo je vzel iz žepa svojo uro, je nekaj časa ogledoval in na to s hripavim glasom dejal: „Jutri opoludne, točno ob dvanajsti uri vaše ladije več ne bodo in tudi ljudje, kateri so na njej, ne bodo več živi.“

Jaz sem začuden pogledal Olsena in odgovoril: „Vaš strah je necpravičen, gospod Alite. Morje je mirno in ladija je nova.“

Alite je samahnil z roko in dejal: „Jaz se ne bojim, o tem sam Bog vé, kajti drugode bi zaborj streljiva, kateri se bode jutri razstrelili, ne prinesel na parnik.“

Jaz menim, da je bil moj obraz kakor tudi oni prvega častnika izredno čuden, ko je nama Alite naslanil grozno novice.

„Kje je zaborj z dinamitom?“ vprašal sem končno Laponca.

V ladjinem skladišču in ura je tako napravljena, da se bode zaborj jutri opoludne točno ob 12. uri razletel. V zaborju je dvajset funtov pikrinove kisline, kar pomenja gledé na obično baš to, kakor osemdeset funtov dinamita.“

„Ste li vi zab j prav sami poslali na parnik?“

Alite je priklimal z glavo, kakor da bi se pogovarjali o povsem skromnej stvari: „Zaborj je dovedel po mojem naročilu neka trdnica na parnik,“ nadaljeval je Alite; „zaborj je naslovljen v New York in videl sem z lastnimi očmi kako se ga spustili v dolenje parnikove prostore. Na njem je zapisano „oprezo“. Nadalje sem savaroval zaborj sto kronami, kajti želel sem, da se s njim oprezo postopa, da se tako pred pravim časom ne razsuli.“

„Lu čemu nam sedaj o tem na s ane?“ vprašal sem Laponca.

„Ker mi je žal, da sem to storil. Želel sem namreč, da ona osoba katero sem hotel usmrčiti, in ktera je tudi na ladiji, z menoj zajedno umrje. Toda žal mi je za druge ljudi. Danes ponoči imel sem čudne, izredno čudne sanje, katerih vam ne bodem pripovedoval, ker jih itak ne razumete. Jaz sem namreč noaid in obdobjem z nadnaravnim svetom.“

„Hvala vam za uszanilo,“ dejal sem samo za to, da sem kaj odgovoril; „ali imate še kaj navesti?“

„Ne,“ odvrnil je Alite in vstal.

„Vendar bi pa vam svetoval, da ukažete zaborj vreči v morje, kajti vsakako je mogoče, da se razleti še pred jutrajšnjim poludnevom. Ura v zaborju mogoče ni natančna.“ Po tem se je priklonil in ostavil moje kajito.

Olsen in jaz sva se spogledala nekako vprašljivo in dvomljivim pogledom.

„Mož je blazen,“ dejal je končno Olsen.

„Normalen gotovo ni, toda ali to ne more biti resnično, kar nama je povedal?“

Olsen je zmajal z ramami. „Mogoče je resnično,“ dejal je po kratkem molku. „Čemu pa ne bi blazni človek prinesel zaborj razstreljiva na ladijo in je tak pokončal? Pogledati moramo na vsaki način.“

„Vi sami veste Olsen, kaj to pomenja. Parnik je nakroan z različnim blagom. Predno najdemo zaborj samore preteči dalj časa. Mi mora mo posamezne zaborje prinesiti iz skladišča na krov. Pomislite, kako bi bili potniki razburjeni. Ako lju de svedó, da je na ladiji nevarno zaborj, kateri se bode jutri ob dva najetih razletel, potem je razburjenost neizogibna — in to je mnogo strašnejše, nego razstrelba.“

„Nekaj moramo vkriniti,“ menil je Olsen, „mi vendar izpoved Laponca ne smemo prezirati.“

„Naravno, da to ne smemo storiti, toda pred vsem ga moramo še natančneje isprašati.“

Olsen je odšel na krov in se je kmalu vrnil s Alitom.

„Jaz sem vedel, da me bode te potrebovali,“ prišel je Laponca; „radi tega sem ostal blizo kajite.“ Te besede izgovoril je tako mirno in pametno, da bi nihče ne mogel dvomiti o njegovem zdravem razumu.

„Ali nam hočete pojasniti, čemu ste baš na našo ladijo dovedli zaborj razstreljiva, in iz katerih vzrokov hočete toliko nedolžnih ljudi usmrčiti?“

„Ko sem stvar in osvešto pripravil, se nisem popolnoma zavedal, odvrnil je Alite. „Bil sem skrajno razburjen. Ste li kedaj okusili lju bosumnost, vi gospod kapitan in vi gospod Olsen? Ako tega ne prisnate, potem ne veste, kaj je človek v stanu vse storiti, ako ga sèvladajo take strasti. Mi Laponci, tam gori na strehi sveta smo čudni nared. Pri nas vlada vsaka stvar dolgo časa. Kakor traja pri nas noč več mesecev, isto tako dolgo trajajo in nevsahljivo je pri nas sovražstvo in belja po osveto. Mogoče je od menaumno, da vam vse to povem, to la jaz drage volje umrjem, samo da vem, da umrje z menoj tudi ona čtera mi ni hotela vračati ljubav ljubavj!“

„Oua ženska je na naši ladiji?“

„Da, s svojim soprogom,“ pojasnil je Alite, „z onim lopovom, rali kterege mi je postala nezvesta. In jaz sem je ljubil, kakor je ljubi ti sploh mogoče, toda ona me je zaramovala in izsmehovala.“

„Ali nam zamorete povedati ime lotične ženske?“ vprašal sem ga nadalje. „Se vedno z dvomom, imam i opraviti s človekom bolnega razuma ali s takim, ki radi skrajne trasti ne zamore sbrati svojih nieli.“

„Ne,“ odvrnil je Alite in njegove oale obično se posvetili, „jaz ne po em njenega imena. Nihče ne bode del njenega imena, nego jaz in ona — nesrečnica, ktera me je izsmehovala. Toda drugi ljudje, ki sva i nedolžni! Danes po noči prikals se mi je duh mojega pokojnjegó eta in on mi je rekel, da bode no žensko itak doletela groznaveta.“

„Vi pravite, da ste videli, kako so zaborj v Kristijaniji nakžili na parnik.“

„Da, bil sem na krovu. Imel sem gorj ravno nekaj opraviti in tako sem videl, kako so zaborj spustili skozi srednjo odprtino v ladjino skladišče.“

„Kako velik je zaborj?“

Alite je pokazal na mojej pisalnoj mihi približno dolžino, širokost in višino zaborja, kateri ni bil velik in toraj gotovo ni bil na dnu ladije (Dalje prihodujuči.)

NAZGANILO.

Slovenec in Hrvatom priporočam moj

SALOON

1202 S. 13th St., Omaha, Neb., v obilen poset. Zagotavljam vsem obiskovalcem izvrstno postrežbo z izborno pivo, izvrstnim domačim in californskim vinom, dobrim whiskeyem in izvrstnimi smotkami. Priporočam se tudi rojakom potujočim skozi Omaha, katerim preskrbim vožnje listke do Ljubljane. Kdor pride na kolodvor, naj mi telefoni- ra, moja številka je 2172 in takoj pridem po njega. S spoštovanjem

JOSIP PEZDIRTZ, 1202 South 13th Street Omaha Neb.

Naznanilo.

Slovenec in Hrvatom na Ely, Minn., in okolici priporočam mojo

prodajalnico,

v kateri prodajam hišno in kuhinjsko pripravo, postelje, omare, mize, stole, peči in vsakovrsto železnilno. Dalje oskrbujem tudi

pogrebe

in odredim vse potrebno za nje-preskrbim krste in kar spada v t stroko. Govori se tudi slovenski in nemški. S spoštovanjem

M. E. GLEASON, ELY, MINN

NEW YORK

je najboljši prostor za pošiljanje denarja v staro domovino ali kupovanje parobrodskih tiketov, tam si lahko pomagáš kakor hočeš, imaš pa zato izvrstnega moža, da ti postreže in ta je: FR. SAKSER, 109 Greenwich Street, New York.

JACOB STONICH
39 E. Madison St., Chicago, Ill.

Slika predstavlja uro za gospode (16 Size) z dvojnimi pokrovom (Bosscase) in so vsakomu znani najboljši pokrovi se zlatom pretegneni (Goldfield) in jamečim za nje 20 let. Kole-sovje je Elgin ali Waltham in stane:

7 kamni \$15,
15 kamni \$18.

Rojaki, kateri želijo kupiti dobro uro, se vam sedaj ponuja lepa priložnost kupiti dobro uro za male denarje.

Za obile naročbe se priporočam z vsem spoštovanjem

Jacob Stonich,
39 E. Madison St., Chicago, Ill.

Električni DIAMOND križ,

tudi Volta križ imenovan, je iznajdba, ktera se je pred nekoliko leti vršila na Avstrijskem, vsled svoje veljavnosti našel je takoj na Nemško, Francozko, Skandinavijo in v druge države, kjer je dobil priznanje kot najbolje sredstvo proti mnogim boleznim in osobito proti revmatizmu.

Ta križ ozdravlja od revmatizma, neuralgije, bolezni v križu, bolezni v glavi, živčne bolezni, otročnost, brezcenčnost, kap, božjast, slaba prebavanja, zgubljene teka in bolezni zobov.

NAVODILO: Vsaki dan dajte križ v kozarec napolnjen z najboljšim jeshom za dve minute. Za otroke zmešajte jesh z vodo v primeru z njih starostjo. Ta križ mora vsi seti na svilenem traku, okolo vratu tako, da leži modra stran naravno na koži na želodcu. Ta električni Diamond križ velja samo eden dolar ter se odpošlje v vsaki kraj Zjed. držav. Jamčimo, da vam bode tako koristil, kakor katerokoli električni pas, kateri velja to ali zkrat večjo svoto. Vsaki dan vsake družine moral bi imeti električni Diamond križec, ker ni boljšega in sigurnejšega sredstva proti vsakovrstnim boleznim. Tisoče priporočil od ljudi, katerim je ta križ pomogel, oziroma jih popolnoma ozdravel, potrjuje njegovo moč. Pošljite jeden dolar bodisi ro Money Order ali v registriranem pismu za 1 križ ali \$5 za 6 križev na: The Electric Diamond Cross Co., Dep. 39, 306 Milwaukee Ave., Chicago

Vaš električni Diamond križ me je ozdravel od revmatizma v glavi po 2 tedenskej uporabi in bolezni je popolnoma ponehala. Priporočam ga povsodi svojim prijateljem.

H. MILLER, Pipestone, Minn. Moja mati je nosila Vaš električni Diamond križ in v kratkem času je bolezni in križ v želodcu in psih ponehala. Sedaj se počuti zdravjšo nego li kdaj prej.

ED. GALLUP, Fairbanks, Ia. Moja soproga bila je več let bolna, zdravilo je za mnogo zdravnikov. Električni Diamond križ je bil več pomogel, nego vsa druga zdravila. Bodite tako prijazen, in pošljite mi še 4 križce.

J. BALLE, Stuttgart, Ark. Imel sem več let revmatizem; po 6 tedenski uporabi Vašega križa, moram priznati, da ni boljšega sredstva za zdravljenje od revmatizma.

PAUL POWERS, Milwaukee, Wis. THE DIAMOND ELECTRIC CROSS CO., Dep. 39, - 306 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILLINOIS.

NAJČENEJZA ZALOGA V AMERIKI.
Iz tovarne naravnost družini, je naš kupčijski načrt.

Ne kupaj predno vidiš naše cene, ali izgubil bodeš denar.

Poleg muzikalnih instrumentov itd. prodajamo igre in uganjke (puzzles) za mladost, električne novosti in 1000 ri hiši potrebnih reči, vsa zelo po ceni. Mi damo zadolženje, ali pa vaš denar nazaj. Vsak kupec dobi primerno darilo. Ako kupiš za \$1, si lahko izbereš darilo 10 ct.; za \$10 dobiš darilo za \$1 itd. Pri kupljenem blagru dobiš 10 odstotkov v darilih.

Oseči svoj dom z domačo godbeno skrinjico, najbolj čudežni in najcenejši muzikalni instrument za dom. Isti daje več zabave nego orglje, ktere stanejo sto dolarjev. Vedno v redu. Muzikalne vednosti ni potreba. Tudi otrok lahko igra. Vsi kupci so začudeni in zadovoljni, kajti njihova pričakovanja so mnogo prekošana. Igra v se nogo 100 ko-madov, kar je razvidno iz vsake skrinjice priložene pole. Lahko se rabi v cerkvah, šolah, pevskih in družih društvih za spremljevanje petja. Zaslužijo svojo ceno v eni noči, ko preskrbi godbo pri zabayah. Igra vse stare pesmi, korračnice, poskočnice, polke, kadriže in operne melodije, kakor tudi najnovejše pesmi. Vsak komad lahko ponavljaš kakor hočeš, ali igraš novega. Stane samo \$6 v fini skrinjici z godbo. Ako želiš pošljemo godbeno skrinjico po sprejemu \$1. Ostalo plašaš ko prejmeš blago. Agente zaslužijo mnogo denarja. Pošlji 2centovo marko za cenik.

STANDARD MFG. CO.,
29 Beekman St., P. O. Box 1179, Dept. G N, NEW YORK CITY.

KNJIGE

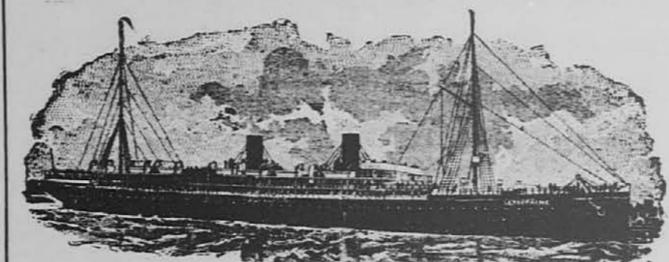
ktere imamo v naši zalogi in jih odpošljemo poštnine prosto, ako se nam snesek naprej pošlje:

- Molitvene knjige:
Fino vezane z imitacijo slonove kosti, ali v finem usnju in s slato obrezo:
Spomin na Jezusa 45 ct., 35 ct.
Rafael, platno 75 ct.
" usnje 85 ct.
Kruh angeljski, 65 ct.
Vrtec nebeski, 65 ct. 45 ct.
Duhovni studenec, 65 ct.
Vodnik v nebesa, 65 ct.
Rajski cvet, 65 ct.
Jezus prijatelj otrok, 60 ct.
Hvala božja, 60 ct.
Evangeliji, 50 ct.

- Druge knjige:
Pavlinov slovensko-anglški slovarček, nova izdaja, 50 ct.
Hitri računar, 40 ct.
Pratika, mehko vezana, 10 centov, Abecednik za slov. mladač, 20 ct.
Slovensko-nemški besednjak 90 ct.
Druga nemška vadnica, 80 ct.
Prva nemška slovnica, 35 ct.
Pavlinov slovensko-nemški slovarček, 40 ct.
KOLENDAR za leto 1902, 40 ct.
Hubad pripovedke II. zvezek 20 ct.
Sveto pismo stare in nove zaveze z razlaganjem — 6 zvezkov \$6.
Žgodbe sv. pisma mala izdaja 30 ct.
" velika " 50 ct.
Bleiweis slovenska kuharica \$1.80
Dimnik avstrij. junaki vezane 90 ct.
" broširane 75 ct.
Slovenski šaljivec 30 ct.
Velike sanjeke bukve, 30 ct.
Boerska vojska 30 ct.
Mrtvi gostac 20 ct.
Admiral Tegetthof 30 ct.
Marjetica 50 ct.
Sv. Genovefa 18 ct.
Vrtomirov prstan 20 ct.
Lakunji kljukec 20 ct.
Vojska na Turškem 38 ct.
Naš dom I. in II. zv., po 20 ct.
Godovnik, I. in II. del, oba 50 ct.
Strelec, 25 ct.
Eno leto med Indijanci, 20 ct.
Jama nad Dobrušo 20 ct.
Najdenček, 20 ct.
Mirko Poštenjakovič, 20 ct.
Izidor pobočni kmet, 25 ct.
Šaljivi Slovenec [zbirka kratkočasnica itd.] 90 ct.
Nezgodna na Palavannu, 20 ct.
Izanami, 24 ct.
V domačem krogu, 25 ct.
Potovanje v Liliput, 20 ct.
Kako je izginol gozd, 20 ct.
Doma in na tujem, 20 ct.
Razne knjižice za mladino, po 10ct.
Tisoč in ena noč, 51 zvezkov, \$6.50
Prešernove poezije, vezane 75 ct.
" broširane 50 ct.
Spominski listi iz avstrijske zgodovine 20 ct.
Šaljivi Jaka 20 ct
Mlinarjev Janez 40 ct
Poslednji Mohikanec 20 ct.
Steozsledec 20 ct.
Naseljenci 20 ct.
Repostev 20 ct.
Črni bratje 20 ct.
Pod turškim jarmom 20 ct.
May Erie — amerikan. povest 20ct.
Nikolaj Zrinsky 20 ct.
Na Preriji 20 ct.
Hjrlanda 20 ct.
Hildegrda 20 ct.
Z prestola na morišče 20 ct.
Vstajenje 30 ct.
Zemljevid olega sveta 25 ct.
Sv. Zmijevid Zjedinj. državah 25ct.
Baron Raubar 20 ct.
Knez Črni Jurij 20 ct.

RABI telefon kadar dospesh na kako postajo v New York in vsesh kako priti k FR. SAKSERJU. Pokliči številko 3795 Cortlandt in govori slovensko.

Compagnie Générale Transatlantique.
Francoska parobrodna družba.

DIREKTNA ČRTA DO HAVRE-PARIS-SVICO-INNSBRUK LJUBLJANA.

POŠTNI PARNIKI SO:

„La Lorraine“, na dva vijaka	12.000 ton,	25.000 konjskih moči.
„La Savoie“, „ „ „	12.000 „	25.000 „ „
„La Touraine“, „ „ „	10.000 „	12.000 „ „
„L'Aquitaine“, „ „ „	10.000 „	16.000 „ „
„La Bretagne“, „ „ „	8.000 „	9.000 „ „
„La Champagne“, „ „ „	8.000 „	9.000 „ „
„La Gascogne“, „ „ „	8.000 „	9.000 „ „

Parniki odpljujejo od sedaj naprej vedno ob četrtek ob 10. uri dopoludne.

Parniki odpljujejo iz pristanišča št. 42 North River, ob Morton Street:

La Bretagne	8. maja 1902	*La Lorraine	12. jun. 1902.
*La Lorraine	15. maja 1902	*La Touraine	19. jun. 1902.
*La Touraine	22. maja 1902.	*La Savoie	26. jun. 1902.
*La Savoie	29. maja 1902	La Bretagne	3. jul. 1902.
*L'Aquitaine	5. jun. 1902.	*La Lorraine	10. jul. 1902.

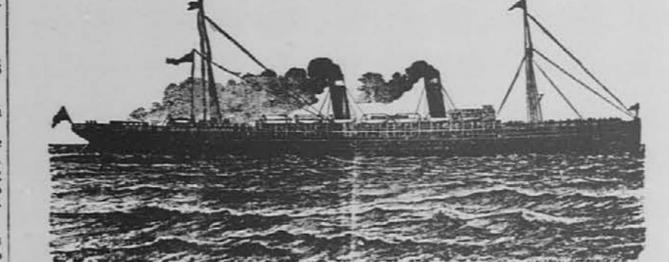
Posebna izredna pot: La Champagne 17. maja 1902
Kajita od \$50.00 do \$55.00.

Parniki z zvezdo zaznamovani imajo po dva vijaka.
Glavna agencija: 32 BROADWAY, NEW YORK.

RED STAR LINE
(prekomorska parobrodna družba „Rudeča zvezda“)

NEW YORKA V ANTWERPEN
PHILADELPHIA V ANTWERPEN
vozi naravnost iz

prevažata potnike z slovečimi poštnimi parniki:

VADERLAND na dva vijaka	12000 ton.	SOUTHWARK na dva vijaka	8607 ton.
ZEELAND „ „ „	12000 ton.	FRIESLAND „ „ „	7116 ton.
KENSINGTON na dva vijaka	8669 ton.		

Pri cenah za medkrovje so vpoštete vse potrebščine, dobra hrana, najboljša postrežba.

Pot čez Antwerpen je jedna najkrajših in najprijetnejših za potnike iz ali v Avstrijo: na Kranjsko, Štajersko, Koroško, Primorje, Hrvatsko, Dalmacijo in druge dele Avstrije.

Iz NEW YORKA odpljujejo parniki vsako sredo opoludne od pomola št. 14, ob vnožju Fulton St. — Iz PHILADELPHIJE vsako drugo sredo od pomola ob vnožju Washington St.

Glede vprašanj ali kupovanja vožnjih listkov se je obrniti na:

International Navigation Company
73 Broadway, NEW YORK. — Cor. Dearborn & Washington Strs., OHIOAGO. — 30 Montgomery St., SAN FRANCISCO. — Third & Pine Strs., ST. LOUIS, ali na njene zastopnike.

HOLLAND-AMERICA LINE

(HOLLAND AMERIŠKA ČRTA)
vozi kraljevo nizozemsko in pošto Zjedinenih držav med

New Yorkom in Rotterdamom
preko Boulogne-Sur-Mer.

NOORDAM, parnik z dvojnimi vijakom, 13.000 ton.	STATENDAM, parnik z dvojnimi vijakom, 10.500 ton.
RYNDAM, parnik z dvojnimi vijakom, 13.000 ton.	ROTTERDAM, parnik z dvojnimi vijakom, 8.300 ton.
POTSDAM, parnik z dvojnimi vijakom, 13.000 ton.	Parniki: MAASDAM in AMSTERDAM.

Najcenejša vožnja do ali od vseh krajev južne Avstrije.

Radi cene glej na posebej objavljenih listinah.

Parobrodna črta ima svoje pisarne v Trstu, št. 7 Prosta luka Inomostu, 3 Rudolfstrasse Dunaju, I. Kolowratring 10. Brnu, 21 Krona.

Parniki odpljujejo: iz ROTTERDAMA vsak četrtek in iz NEW YORKA vsako soboto ob 10. uri zjutraj.

HOLLAND AMERIŠKA ČRTA,
39 Broadway, NEW YORK, 86 La Salle St., CHICAGO, ILL.